

Ondertusschen waren wij in het derde jaar van het onderricht gekomen. De kans, om over het doode punt heen te komen, waarop ik terechtgekomen was, verdween steeds meer. Om mijn ongelegenheid te boven te komen maakte ik mij wijs, dat het lossen van het schot in werkelijkheid slechts „technisch“ mogelijk te maken was. Er moest een manier van afschieten bestaan, waardoor het schot „als het ware zonder opzet“ plaats had. En toen de zomervacantie begon, hield ik mij heel grondig met deze vraag bezig. Ik kwam tot het resultaat, dat de juistheid van het schot moest afhangen van de wijze en manier, waarop men de vingers, die den ingetrokken duim omsluiten, losmaakt. En weldra had ik een duidelijke en praktisch te benutten methode ontdekt. Wanneer ik, zoo hield ik mijzelf voor, de vingers onmerkbaar losmaak en steeds meer strek, dan moet het oogenblik komen, waarin de duim geen vasten steun meer heeft, derhalve onverwachts losgerukt wordt en zonder mijn toedoen de pees en den pijl vrijgeeft. In deze verwachting oefende ik weer, en had weldra de voldoening, vast te stellen, dat mij het lossen van het schot zeer veel gemakkelijker en „onopzettelijker“ scheen te gelukken als tot nu toe. Ik bereikte langzamerhand een groote technische zekerheid in deze wijze van afschieten, zoodat ik met vertrouwen het opnieuw beginnen van het onderricht tegemoet zag. Wel is waar had ik daarmee de voorgeschreven concentratie-oefeningen, om welke ik toch het boogschieten leeren wilde, min of meer opgegeven. En zoo scheen de vurige wensch om met myastieke meditatie-praxis vertrouwd te worden, onvervuld te moeten blijven. Had het nu nog eenigen zin, het boogschieten, dat thans nog slechts als sport verstaan en technisch uitgeoefend werd, verder voort te zetten? Moest ik niet terwille van mijn eigenlijk doel voortaan geheel andere wegen inslaan?

De beslissing zou veel spoediger en in ieder geval geheel anders vallen, dan ik vermoed had. In het eerste onderrichtsjaar na de vacatie deed ik voor den meester een schot op de wijze zooals ik het mij ondertusschen had ingeprent. Mijns inziens gelukte het uitstekend. Reeds wachtte ik op goedkeurende waardeering, toen de meester zoo droog mogelijk zei: Nog eenmaal alstublieft! Het tweede schot scheen voor mij het eerste zelfs nog te hebben overtroffen. Trotsch keek ik naar den meester. Zonder echter een woord te zeggen trad hij op mij toe, nam mij zacht den boog uit de hand en zette dien in een hoek. Zonder te spreken ging hij op zijn knieën zitten en zag voor zich uit, alsof hij alleen was. Ik wist, wat dit beteekende — en ging heen. Den volgenden dag vernam ik, dat ik den meester diep gekrenkt had door mijn poging, hem te misleiden.

Eerst na een grondige uiteenzetting, waarin ik hem duidelijk maakte, dat er voor mij geen andere weg meer scheen te zijn dan een „technische“ oplossing van wat ik „geestelijk“ voor onbereikbaar hield, begreep hij mijn moeilijkheid en nam mijn verontschuldiging aan. De voornaamste oefeningen werden grondig en zoo lang herhaald, tot er geen twijfel meer bestond, dat ik mij aan zijn voorschriften blindelings onderwierp. Een jaar zal op die wijze verlopen zijn, en toen gelukte mij het eerste schot, dat volle waardeering vond. De

1) Zie de noot bij het eerste artikel. (Red.)

POPULAIR-WETEN: SCHAPPELUKE SCHEISEN

De Joodsche Staat.

I.

Bij de eerste-steenlegging van de Hebreuwsche Universiteit te Jeruzalem in 1918 werd door Dr Chaim Weizmann, den leider van de Zionistische beweging, een toespraak gehouden. In deze rede komen een tweetal merkwaardige uitspraken voor, die het waard zijn in de herinnering gebracht te worden, omdat ze ons kunnen helpen ons een juist beeld te vormen van de tegenwoordige toestanden in Palestina. Van de Universiteit, die verrijzen zou op den grond, waarop de afgevaardigden van de Joodsche Organisaties over de geheele wereld rondom Dr Weizmann geschaard stonden, heeft hij gezegd, dat deze beschouwd moest worden als de voortzetting en de bekroning van wat eens de tempel in Israël geweest was.¹⁾ En in verband daarmee heeft hij van de toekomst van het Jodendom geprofeet, dat volgens een Talmoudische legende de Joodsche ziel tusschen hemel en aarde woonde, maar dat ze nu in Palestina tot rust zou komen.²⁾

Wat deze laatste uitspraak betreft kan niet gezegd worden dat Dr Weizmann daarin slechts uitdrukking heeft gegeven aan een vromen wensch, die er leefde bij de Zionisten. Hij kon sterke bewijzen aanvoeren die deze verklaring kracht konden bijzetten. Lord Rothschild te Londen had toch den 2den November van het voorgaande jaar, 1917, van den toenmaligen Engelschen minister van Buitenlandsche Zaken, James Balfour, een

ban was blijkaar gebroken. Langzamerhand overheerschten goede schoten de slechte; en wanneer men mij vraagt, hoe ik het dan aanlegde om het schot op juiste wijze te doen, dan moet ik antwoorden: dat weet ik niet. Zonder mijn toedoen en zonder dat ik er op had kunnen letten, hoe het toegaat, was de pijl reeds onderweg.

En zoo kwam na vier jaren de dag, waarop de meester het raadzaam achtte, ons voor de laatste opgave te stellen: het schieten op de schietschijf. Tot nu toe diende als doel een dikke bos geperst stroo, waar men op een afstand van ongeveer twee meter tegenover staat, zoodat men hem onloochenbaar treffen moet. Thans werden wij dus voor de schietschijf geplaatst, die ongeveer zestig meter van den schutter verwijderd is, en de meester vroeg ons, slechts eenvoudig te herhalen wat wij tot nu toe geleerd hadden. Vanzelfsprekend vroeg ik hem dadelijk, hoe ik dan den boog moest houden om de schietschijf te treffen. De meester antwoordde: Het doel gaat u niets aan; schiet zooals voorheen! — Maar ik moet toch mikken, wanneer ik moet raken, antwoordde ik. — Neen! riep de meester, u moet juist niet mikken. U mag noch aan het doel, noch aan het raken, noch aan iets denken! Span den boog en wacht tot het schot afgaat — en al het overige laat u dan gebeuren zooals het gebeurt!

Met die woorden nam hij zijn boog, spande dien, schoot, en de pijl zat midden in de schijf. En daarop vroeg hij mij: Hebt u mij nauwkeurig gadegeslagen? Hebt u gezien, dat ik de oogen bijna geheel sloot, zooals Boeddha het op afbeeldingen doet, wanneer hij zoo geheel in zichzelf verzonken is? Ik sluit de oogen zoo ver, dat de schijf steeds onduidelijker wordt, dan echter op mij toe schijnt te komen en zich met mij vereenigt. Dit bereikt men slechts in de diepste concentratie. Is de schijf één met mij, dan beteekent dit, dat ik één ben met Boeddha en hen ik één met Boeddha, dan bevindt de pijl zich in het onbewogen midden van het zijn zoowel als van het niet-zijn — en derhalve ook in het midden van de schijf. Hij is in het midden — dat wordt door ons helder bewustzijn aldus verklaard: hij komt uit het midden en gaat naar het midden. Mik dus niet op de schijf, maar op u zelf, dan treft u uzelf, Boeddha en de schijf tegelijk.

Ik trachtte de aanwijzingen van den meester op te volgen. Maar dit gelukte mij slechts gedeeltelijk. Ik kreeg het niet gedaan, de schietschijf zoo volkomen uit het oog te verliezen en derhalve van het mikken af te zien. Desondanks vloegen mijn pijlen steeds ergens anders heen, alleen niet in het doel. En dat hinderde mij, daar ik vroeger als geweer- en pistoolschutter mij er aan gewend had, mijn „treffers“ te tellen. En dat werkte — wellicht onbewust — in mij na. Hoe ernstig ik ook oefende, ik kwam tot mijn smart niet aan het doel. De meester verweet mij mijn ongeduld. Ik moest mij niet bezorgd maken over het raken, zoo vermaande hij mij, anders zou ik nooit leeren „geestelijk“ te schieten. Het was gemakkelijk, door pogingen in deze en die richting een houding van den boog te ontdekken, waardoor men zoo veel mogelijk pijlen temmende in het gebied van de schietschijf zou brengen: wanneer ik zoo'n „technicus“ wilde worden, dan had ik hem, den leeraar van het „geestelijk“ boogschieten, werkelijk niet nodig.

Indertijd, ik wilde zeker geen technicus worden, en

schrijven ontvangen waarin hij namens zijn regering uitgesproken had, dat deze de schepping van een Nationaal tehuis in Palestina voor het Joodsche volk met welwillendheid begroette en zich de grootste inspanning zou getroosten om het bereiken van dit doel te vergemakkelijken; daarbij moest echter duidelijk verstaan worden dat de burgerlijke en godsdienstige rechten van bestaande niet-Joodsche gemeenschappen in Palestina niet mochten worden verkort.

Er is van de eigenlijke beteekenis van deze Balfour-Declaratie verschillende uitleg gegeven. De interpretatie van deze verklaring door de Joden, de Engelschen en de Arabieren loopt zeer sterk uiteen. Wij zullen de woorden van dit merkwaardige stuk niet curieus onderzoek en evenmin uitzoeken met welk doel de Engelsche regering dit schrijven heeft verzonden. Het is voor ons genoeg te weten dat deze declaratie den strijd in Palestina op alle fronten de laatste jaren heeft beheerscht.

Na 1917 werd de trek naar Palestina door de Joden plotseling veel grooter. Zou het machtige Britsche Imperium er niet voor zorgen dat de „wandelende Jood“, die in vele landen verdrukte en vervolgd Israëliet, in Palestina rust vond? Zoodra de Arabieren echter tot de ontdekking kwamen dat de duizenden geëmigreerde Joden hen min of meer van hun bezittingen verdreven, doordat ze deze tegen hoge prijzen opkochten, begonnen de Arabische leiders proclamaties en verklaringen de wereld in te zenden. Toen daarna naar hun oordeel niet voldoende aandacht geschonken werd, volgde een soort guerilla die tot op den dag van heden voortduurt. Uit hinderlagen worden niets kwaads vermoedende Joden beschoten en bij nacht worden de Joodsche plantages overvallen.

De Arabische leiders komen er rondweg voor uit dat deze verraderlijke overvallen voor de Arabieren noodig zijn om recht te verkrijgen. Fakri Bei verklaarde tegenover den Hongaarschen journalist Farago: Wij hebben het met proclamaties geprobeerd. Maar onze stem was te zwak; de

daarom liet ik na, een houding van den boog uit te vinden, die aan het doel van het raken beantwoordde. Maar ik werd ook geen schutter in den „geestelijken“ zin. De vruchteloosheid zelfs van mijn ernstigste pogingen drukte mij zwaar. Zou ik dicht bij het doel toch nog blijven steken? Wel wist ik, dat er velen zijn, die zich al tien of twintig jaar in de kunst van het boogschieten oefenen en toch nog steeds leerlingen blijven. Maar mijn verblijf in Japan was van beperkten duur. Met een langen termijn kon ik mij niet geruststellen. En zoo bezocht ik op zekeren dag den meester, en zette hem uiteen, dat ik dit treffen zonder te mikken niet kon begrijpen, niet kon leeren. Hij trachtte mij eerst gerust te stellen. Intusschen had ik mij zoozeer aan het bewustzijn van mijn onmacht vastgeklampt, dat wij niet verder kwamen. Toen verklaarde hij mij eindelijk, dat mijn hinderpaal eenvoudig in wantrouwen gelegen was. Ik wilde mij er niet van laten overtuigen, dat men de schietschijf kon treffen zonder er op te mikken. Nu was er nog een laatste middel, waarmee hij mij misschien verder kon helpen: een middel, dat hij niet graag te baat nam. En dus verzocht hij mij, 's avonds nog eenmaal bij hem te komen.

Tegen negen uur verscheen ik bij hem. Ik werd tot hem toegelaten. Hij noodigde mij uit om plaats te nemen, maar sloeg overigens geen acht op mij. Na eenigen tijd stond hij op en gaf mij een wenk, hem te volgen. We gingen naar de naast zijn huis gelegen groote overdekte oefenplaats. Hij stak een musketen-kaars aan, lang en dun als een breinaald, en stak die voor de middelste schietschijf in het zand. Toen begaven wij ons naar de schietbaan. De meester plaatste zich zoo in het licht, dat hij fel belicht werd, terwijl de schietschijven in de diepe duisternis lagen, en de glimmende punt van de musketen-kaars was zoo nietig, dat ik die nog slechts met moeite ontdekte. Nog steeds zijwend greep de meester zijn boog en twee pijlen. Hij schoot den eersten pijl af, en aan het geluid bemerkte ik, dat hij de schijf getroffen had. Ook de tweede pijl sloeg hoorbaar in. De meester verzocht mij nu, naar zijn beide pijlen te gaan zien. De eerste pijl stak precies in het midden van de schijf, maar de tweede pijl had het eind van den eersten pijl getroffen en gespleten. Ik bracht de twee pijlen terug. De meester keek er naar, in gedachten verzonken, en zei toen eindelijk: U zult waarschijnlijk denken: het eerste schot, dat de schijf in het midden trof, was geen meesterstuk, daar ik in deze ruimte reeds meer dan dertig jaar oefen en daardoor ondanks alle duisternis weten moet, waar mijn schietschijven staan. In zooverre kunt u gelijk hebben. Maar het tweede schot? Dat is niet van „mij“ afkomstig, en „ik“ heb ook niet geraakt. En bedenk nu eens: kan men bij zulk een duisternis nog mikken? Wilt u nog steeds volhouden: zonder mikken geen treffen? Laten wij ons buigen voor de schietschijf als voor Boeddha!

Het twijfelen, vragen en tobben heb ik voortaan geheel opgegeven. Ik oefende nauwgezet verder, zonder mij het hoofd te breken over de vraag, tot welk resultaat het leiden zou. Ja, zelfs bekommerde ik mij er niet meer om, of ik het ooit in mijn leven nog zoo ver brengen zou, dat ik doelbaar genoeg werd om met de zekerheid van een slaapwandelaar de schietschijf te treffen. Immers, ik wist, dat het niet in „mijn“ hand lag. Den één of anderen keer trof ik de schijf, zonder

wereld hoorde haar niet. Nu schieten wij en hoort de heele wereld onze schoten.³⁾

De Joden daarentegen hebben een eigen verdedigingsdienst georganiseerd om zich te kunnen beschermen tegen de aanvallen op hun kolonies gedaan, en zijn voortgegaan hun werk in Palestina op te bouwen en uit te breiden. Dezelfde journalist, die Fakri Bei interviewde, leekende van Mosje Sjertok, de in Palestina aanwezige Joodsche leider, deze woorden op:

„Wij verwoesten geen Arabische sinaasappelplantages, maar bouwen ziekenhuizen; wij schieten niet op Engelsche soldaten, maar maken het verwaarloosde land vruchtbaar. Wij hebben onze ontzaglijke offers niet gebracht voor de 400.000 Joden, die nu in het land wonen, maar voor de miljoenen daarbuiten, voor wie Palestina hoop en meer dan hoop beteekent: een laatste toevluchtsoord.“⁴⁾

De Engelsche regering heeft het eindelijk begrepen, dat het niet langer aanging twee volken met zoo tegenstrijdige wenschen in één staatsverband te doen samen leven, en ze heeft daarom een commissie naar Palestina gezonden om een oplossing te zoeken. Deze commissie is tenslotte met het voorsiel gekomen om Palestina te verdeelen in twee zelfstandige staten: een Joodsche en een Arabische, terwijl Engeland zelf enkele belangrijke steunpunten onder zijn controle zou houden. Het voorstel van de commissie is in korte trekken dit: De Joden zullen de strook langs de kust van de Middellandsche zee en het noorden krijgen; het bergland van Samaria en Judea, Mid-den en Zuid-Palestina ten Westen van den Jordaan zal aan de Arabieren toegewezen worden. Het gebied van Jeruzalem tot de havenplaats Jaffa in den vorm van een dikbuikige flesch, waarvan Jeruzalem in den buik en Jaffa in den hals van de flesch ligt, zal onder Britsch beheer komen. Een zelfde corridor loopt in het Noorden over Naza-

1) Vgl. „Het Jodendom“ door Dr J. van Nes Czn. Uitgave J. H. Kok N.V. te Kampen, 1933, pag. 474.

2) Vgl. Prof. Dr Joh. de Groot, De diepste oorzaken van de troebelen in Palestina, Drukkerij Korthuis, Den Haag, 1929, pag. 4.

3) Farago, Palestina op de tweesprong. Nederlandsche Keurbockerij, Amsterdam, 1937, pag. 55.

4) Farago a.w., 168, 169.

gemikt te
de beoordes
hij zag slec
Menig schot
lijk, omdat
merken was
ook mijner
namen ook
den meest
schieten in
aan. Het on
hij het schi
de meester
indruk op t
wat het bel
kan niet m
handen pl
hoog te sp
Op zek
jaar — deel
examen zou
er bijzonder
teekent, dat
leernaar ver
geworden z
en leerling.
licht „mees
schieten te
Toen wij
mij ten afs

Een

Het is
Christelijk
Wanneer
men hen
duiden —
van „sweet
Aan het k
is een gro
van Jonge
moedijkhe
tijd zijn d
leeshonger
„Neutra
dan genot
boeken v
ligt nog n
Christelijk
brak. Wie
wilde gev
Het is c
er in de
boeken v

reth naar
plaatsen
zoowel v
neringen
beide stat
gebied bli
Ons int
de Joden
Peel werd
nier de l
staat trac
Om eer
Joodscher
leggen op
schaal en
door het
worden b
in het tij
Hij kom
ten wese
en de zu
dat dan
zuidweste
buiten he
van Holla
het noord
van Nede
van Holla
Men ka
vergelijke
van Israe
dan blijkt
zich alto
thans wo
van de k
ten wese
ook groot
tegenwo
wel duide
streek la
hebben z
Toch h
dit plan a

Hij kom
ten wese
en de zu
dat dan
zuidweste
buiten he
van Holla
het noord
van Nede
van Holla
Men ka
vergelijke
van Israe
dan blijkt
zich alto
thans wo
van de k
ten wese
ook groot
tegenwo
wel duide
streek la
hebben z
Toch h
dit plan a

Hij kom
ten wese
en de zu
dat dan
zuidweste
buiten he
van Holla
het noord
van Nede
van Holla
Men ka
vergelijke
van Israe
dan blijkt
zich alto
thans wo
van de k
ten wese
ook groot
tegenwo
wel duide
streek la
hebben z
Toch h
dit plan a

5) Groot